

Son konser ve maça kızı

6 Ocak Cuma, 7 Ocak Cumartesi 1967/Devlet Konser salonu/Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası konserleri/ Şef: Hikmet Şimşek, solist: Janine Andrade (keman)/Weber: Oberon uvertürü; Dvorak: Keman konçertosu, Haydn: 104. senfoni, Alnar: Prelüd ve İki Dans/.

NİHAYET Hikmet Şimşek'in eli yüzü düzgün bir konseri. Üstelik «sahaya B takımıyla çıktığı» halde. Üfleme çalgılarında birinci çalanların çoğu katılmadı bu konsere; ama sonuç yine de yüz ağırtıcı. Her şeyden önce, Hikmet Şimşek'i her programına bir Türk eseri aldığı için kutlamak isterim. Gençlerde Kodallı'nın Sinfonietta'sını dinlemiştik, bu defa Alnar'ın Prelüd ve İki Dansını çaldırdı. Ayrıca önmümüzdeki aylarda sıraya dizilmiş olanları da duydum; onun için bu işin bir rastlantı olmadığını biliyorum. Şimşek, Avrupa'da çaldırılmış olduğu bütün «yerli» eserleri bu konser mevsiminde Türk dinleyicilerine de sunacak. Bakın, bu konuda da garip bir kaderimiz vardır bizim. Burada müzikçiler Türk eserlerine burun kıvrırken, fazla tanınmamış bir Türk şefi ya da bir Türk solisti Avrupa'ya gitse kendisinden Beethoven'ler Mozart'lar yerine Türk eserleri isterler. Ben Brahms dinliyeceksem ne yapar yapar, gerekirse, mezar dan çıkarır, Bruno Walter'den dinlerim, Isaac Stern'den dinlerim. Artık her yerde bu düşünce hâkim; gençsen, (kötü anlamda söylemiyorum) acemiysen nefes isteyen, kişiliğinin damgasını isteyen eserleri bir kenara bırak ve bize hiç duymadığımız karşılaştırma yapamıyacağımız yeni sesler getir. Memleketinin havaları, fazla iddialı olmayan, fazla prova gerektirmeyen çağdaş kompozisyonlar filân. İşte Avrupa'da çaldırdığı Türk eserlerini Ankara programlarına yaymakla hem bir amaca hizmet etmiş oluyor Hikmet Şimşek, hem de iyi bir örnek teşkil etmiş oluyor.

nek teşkil edilmiş oluyor.
KONSERİN insanın nefesini kesen bir tarafı yoktu, tüylerini diken diken eden bir tarafı da yoktu. Dedğim gibi, eli yüzü düzgün bir konser. İyi bir orkestra şefinin «okuma provasında» elde edeceği sonuç. Bu lâfı söyledim ama Şimşek'in değerini düşürmek için değil. Bir noktayı belirtmek istiyorum; genç arkadaşımın henüz yerleşmiş bir kişiliği yok. Notaları kaldırıyor, girişleri karınca kararınca veriyor, derli toplu bir şeyler çıkarıyor ortaya ama işte «müzik» aslında bu noktadan sonra başlar. Plâstik bir yorum ne Weber'de vardı, ne de Haydn'da. Üstelik Londra Senfonisinin bütün ağır bölümleri fazla lâgardı, akınyordu, ne fessizdi. Ama Şimşek'in Furtwaengler olmadığım zaten hepimiz biliyoruz; öyleyse bu konserini uzun bir yolda başarılı bir adım kabul edelim ve alkışlayalım.

KONSERİN solisti Janine Andrade, parlak bir gençmiş olan ünlü bir kemancı. Aslında Ankara'da Dvorak'ı değil Prokofyef'in birincisini çalacaktı. Bir program karışıklığı yüzünden dört yıldan beri çalmadığı Dşorak'ı üç günde hazırlaması gerekmiş. Onun için konsere gelmişseniz sayın Dvorak ile hüküm vermeye kalkmayın; eğer Prokofyef'i seslendirseydik kimbilir ne temiz, ne parlak bir teknikle, ne güzel, ne etkili bir tona çalardı ve ne fesinizi nasıl keserdi. O Dvorak yok mu, bütün kabahat onda işte.

GEÇEN gece Çaykovski'nin Maça Kızına git. tim. Niyazi yönetiyordu. Azerbeycanlı tenor söylüyor. du. Mozart'ın Don Giovanni sinden beri beni bu kadar etkileyen bir temsil görmediğimi söylemeliyim. Tabii aslında bu başarıyı sadece Niyazi'ye borçluyuz; ama tenor Lütfiyar İmanof'dan en küçük role kadar herkes iyiydi, dekorlar nefisti, orkestra ile koro inanılmayacak kadar mükemmeldi. Bu konuda, diğer şarkıcıları da diledikten sonra uzun bir yazı yazacağım; ama eğer bugüne kadar Maça Kızını görmemişseniz kaçırmayın diye aceleyle şu satırları karalıyurun. Ya dört temsil, ya beş temsil kaldı; içlerinden İmanof'un oynadığı geceyi seçin ve mutlaka gidin. Ben bundan sonra abone oldum operaya, bir tanesini bile kaçırmayacağım Maça Kızının. O peraya olan sevgimi bilirsiniz; müslüman domuz eti yerse, varın gerisini siz düşünün.

FARUK GÜVENÇ